

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΕΤΟΣ 1974 — ΤΟΜΟΣ XII ΤΕΥΧΟΣ 8

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ SPÉLÉOLOGIQUE DE GRÈCE

ANNÉE 1974 — TOME XII FASC. No 8

Τὸ παρὸν Δελτίον, τριμηνιαίας ἐκδόσεως, ἐκτυποῦται εἰς 800 ἀντίτυπα καὶ κυκλοφορεῖ ΔΩΡΕΑΝ μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας ἢ τιμωμένων προσώπων ΕΠ' ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ δὲ μετ' ἐκδόσεων ἐπιστημονικῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος καὶ ἐξωτερικοῦ.

ΟΛΙΓΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΝ 1974

Τὴν 30ὴν Μαΐου 1974 καὶ ὥραν 9 μ.μ. εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν ἔλαβε χώραν ἐν ἐπισημῇ τελετῇ, ἡ ἀπονομὴ Βεβαιώσεων εἰς τοὺς παρακολούθησαντας τὰ μαθήματα τοῦ Σπηλαιολογικοῦ Σεμιναρίου, τοῦ ὁργάνωσε ἡ Ε.Σ.Ε. ἀπὸ 15.3. — 26.5. ἐ.ε.

Τὰς βεβαιώσεις ἀπένευμε προσωπικῶς ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν Καθηγητῆς κ. Δημ. Τσάκωνας. Τὴν τελετὴν παρηκολούθησαν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ε.Σ.Ε., τὰ μέλη τῆς καὶ πλῆθος προσκεκλημένων.

Κατ' ἀρχὴν ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ε.Σ.Ε. κ. Ἰωάννου παρουσίασε τὴν Πρόεδρον τῆς Ε.Σ.Ε. κ. Ἄνναν Πετροχείλου, ἡ ὁποία ἐξεφώνησε τὸν ἀκόλουθον λόγον:

Ἐπισημαίνω τὴν ἐπισημότητα τῆς ἐκείνης ἐκδήσεως, ἡ ὁποία ἐξεδιήθη ἐν τῇ ἐπισημῇ αἴθουσῃ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐξεδιήθη ἐν τῇ ἐπισημῇ αἴθουσῃ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐξεδιήθη ἐν τῇ ἐπισημῇ αἴθουσῃ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐξεδιήθη ἐν τῇ ἐπισημῇ αἴθουσῃ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.

Ο Πρόεδρος τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀείμνηστος Καθηγητῆς Ζανέλ, ἐπρότεινε εἰς τοὺς Συνέδρους νὰ σχηματισθῆ Διεθνὴς Σπηλαιολογικὴ Ὄργανωσις με ἐκπροσώπους ἀπὸ τὰ Κράτη ποὺ ἐκπροσωπήθησαν τότε, γιὰ νὰ ὀργανώσῃ Διεθνή Σπηλαιολογικὰ Συνέδρια, κάθε τέσσερα χρόνια τουλάχιστον.

Ὅμως δὲν συμπεριέλαβε καὶ τὴν Ἑλλάδα, γιὰτι —ὅπως πίστευε— τὴν θεωροῦσε, «πρὸς τὸ παρόν», πολὺ νεαρὰ στὴ Σπηλαιολογία.

Ὁ χαρακτηρισμὸς δὲν ἦταν ἀδικαιολόγητος, γιὰτι οἱ μόνες σοβαρῆς σπηλαιολογικῆς μελέτης, ποὺ εἶχαν δημοσιευθῆ ὡς τότε — καὶ αὐτὲς ὀλίγες — ἦταν τοῦ Γιάννη Πετρόχειλου.

Ἵστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπόφαση ὁ Γιάννης Πετρόχειλος ἐξεφώνησε ἐμπνευσμένο λόγο, με τὸν ὁποῖον ἀνέπτυξε ὅτι, ἡ καθυστέρησις τῆς Ἑλλάδος στὸν Σπηλαιολογικὸ τομέα ὀφείλεται κυρίως στοὺς συνεχεῖς πολέμους, ποὺ τὴν εἶχαν πλῆξει ἐπὶ πολλὰ χρόνια καὶ ὕπεσχέθη ὅτι, τώρα ποὺ ἔχει συνέλθει ἀπ' αὐτὸ τὸ κακό, θὰ τῆς εἶναι δυνατόν νὰ ἀσχοληθῆ με τὴν μελέτη τῶν Ἑλληνικῶν σπηλαίων πιδὸ σοβαρά. Γι' αὐτὸ ἐζήτησε νὰ τεθῆ τὸ θέμα σὲ ψηφοφορία με ἀνάταση τῆς χειρὸς τῶν παρόντων ἐκπροσώπων.

Αὐτὴ ἡ πρότασις εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ συμπεριληφθῆ καὶ ἡ Ἑλλάς στὴν Διεθνή Σπηλαιολογικὴ Οἰκογένεια με ψήφους 63, ἔναντι 2 μόνων.

Ὅταν τὸ 1955 συνεκροτήθη τὸ Πρῶτο Διεθνὲς Σπηλαιολογικὸ Συνέδριο στὴ Παρίσι, ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία (Ζεῦγος Πετρόχειλου) παρουσίασε τόσην Σπηλαιολογικὴν δραστηριότητα στὴν Ἑλλάδα, ποὺ χαρακτηρίστηκε ὡς ἡ δραστηριώτερη Χώρα τῆς τετραετίας.

Ἔτσι τὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσε ὁ Γιάννης Πετρόχειλος τὴν ἐπραγματοποίησε.

Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς δραστηριότητος ἦταν ἡ ὀνομασία του, ὡς μόνιμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος καὶ μέλους τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Σπηλαιολογικῶν Συνεδρίων.

Σ' αὐτὴ τὴ δραστηριότητα συμπεριλαμβάνετο καὶ ἡ ἱδρύσις τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἐταιρίας τὸ 1950.

Κάθε τετραετία ποὺ συνεκροτεῖτο Διεθνὲς Σπηλαιολογικὸ Συνέδριο — σὲ διαφορετικὴ Χώρα — ὁ Γιάννης Πετρόχειλος κατέθετε ἀξιόλογες Σπηλαιολογικῆς ἀνακοινώσεις καὶ ἐξέθετε τὴν ἀλματώδη πρόοδο τῆς ΕΣΕ, ὡς πρόεδρος τῆς.

Ὁ ἀπρόσπτος θάνατός του, ποὺ ἐπῆλθε τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1960, κατέφερε μὲγάλο πλῆγμα στὴν ΕΣΕ καὶ ὀλοι πίστευαν πὼς θὰ εἶχε δυσμενεῖς συνέπειες γι' αὐτήν.

Ὅμως, τὰ γερὰ θεμέλια, ποὺ εἶχε θέσει στὶς βάσεις τῆς — παρὰ τίς μεγάλες δυσχέρειες — ἀνθεξάν σ' αὐτὸ τὸν κλονισμό καὶ ἀργά, ἀλλὰ σταθερά, μπόρεσε ἡ ΕΣΕ νὰ συνέλθῃ, νὰ προσδεύσῃ καὶ νὰ φθάσῃ στὴν ἀξιοζήλευτη θέση, ὅπου ὀρῖκεται σήμερα, ἀναγνωρισμένη Διεθνῶς.

Αὐτὸ ἀποδειχθῆκε με τίς τιμητικῆς διακρίσεις, ποὺ εἶχε στὸ τελευταῖο Δι-

εθνές Σπηλαιολογικό Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο Όλομούτς της Τσεχοσλοβακίας το 1973.

Αναλυτικότερα: 1ον. Απενεμήθη χρυσό μετάλλιο στην εκπρόσωπο της Ελλάδος και της ΕΣΣΕ, ως διακριθείσαν διεθνώς στη Σπηλαιολογία.

2ον. Απενεμήθη χαλκού μετάλλιον σε μέλος της για την επίδοσή του εις ειδικά μαθήματα Σπηλαιολογίας.

3ον. Έβραβεύθη ή προθήκη της, που περιείχε χάρτες, φωτογραφίες και βιβλία Έλληνικών Σπηλαίων, που εκπονήθηκαν από μέλη της.

Ώργάνωσε στην Ελλάδα δύο Διεθνείς Σπηλαιολογικές Συνόδους: 1963 και 1971, στις οποίες έλαβον μέρος, στην πρώτη 16 και στην δεύτερη 17 κράτη, με μεγάλον αριθμό Συνέδρων, και ανήγγειλε την οργάνωση της τρίτης για το 1976.

Επίσης οργάνωσε διμερείς συναντήσεις: 1 Έλληνοτσεχοσλοβακική, 3 Έλληνοϊταλικές, 2 Έλληνοελβετικές, 1 Έλληνοσουιδική, 1 Έλληνο-Όλλανδο-Γιουγκοσλαβική και δύο Έλληνογαλλικές.

Επίσης προετόμασε 1 Έλληνοβουλγαρική, 1 Έλληνοϊταλική και 1 Έλληνογαλλική.

Παράλληλα με την έκδοση του τριμηνιαίου περιοδικού της, όπου δημοσιεύονται: οι έργασίες έξερευνησεων σπηλαίων και ανακοινώσεις εις όλα τα μέχρι σήμερα Διεθνή Σπηλαιολογικά Συνέδρια, ή ΕΣΣΕ έχει μέχρι σήμερα καταθέσει εις τόν ΕΟΤ, πολλές μελέτες σπηλαίων από επιστημονικής και τουριστικής πλευράς, που περιμέσουν την εφαρμογήν των υποδείξεών της, πράγμα που είναι ανιδιοτελές έργον των μελών της.

Από αυτά έχουν αξιοποιηθεί επτά, με την επίβλεψιν των μελών της, τα οποία έχουν αποβεί άπροσδόκητες πηγές πλούτου, τόσο στην περιοχή που βρίσκονται, όσο και στην έθνική οικονομία. Αυτυχώς για την ΕΣΣΕ δέν της έχει μέχρι σήμερα παραχωρηθῆ ούδῆ ελάχιστον ποσοστόν από τα χρήματα που εισπράττονται. Πράγμα το όποιον θα έπρεπε να είχε γίνει από χρόνια, τουλάχιστον ως ένδειξη άναγνώρισης του έργου της.

Εκτός όμως από τα ελάχιστα που αναφέρθηκαν, έναντι των δσων έπραγματοποίησε ή ΕΣΣΕ έδοθήθησε με τις έρευνές της, εις την ανακάλυψη προϊστορικών και παλαιοντολογικών ίχνων, ανθρώπων και ζώων, τα όποια συνετέλεσαν στην πρόοδο της επιστήμης εις διαφόρους κλάδους.

Η ΕΣΣΕ έχει την φιλοδοξία να προαγάγη την επιστήμη της Σπηλαιολογίας στην Ελλάδα εις όσο το δυνατόν ύψηλότερα επίπεδα, προετοιμάζοντας επιστήμονας Σπηλαιολόγους, τόσο από θεωρητικής, όσο και από πρακτικής πλευράς.

Έτσι οργάνωσε το 1964 το πρώτο Σπηλαιολογικό Σεμινάριο για αυτό το σκοπό, το όποιο επαναλαμβάνει κάθε άνοιξη.

Κάθε χρόνο προστίθενται και νέα σχετικά μαθήματα, τα όποια διδάσκουν εις όλους.

Τὸ ἐφετεινὸν Σεμινάριο ὑπερέβη κάθε προσδοκία, τόσο στὴ διδασκτέα ὕλη, ὅσο καὶ στὴν ἀπόδοση. Ἐξιδάχθησαν τὰ ἀκόλουθα μαθήματα.

1. Ἱστορία Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογίας.
2. Χαρτογράφειαι σπηλαίων καὶ
3. Τουριστικὴ Διευθέτησις Σπηλαίων ἀπὸ τὴν ὁμιλοῦσα.
4. Γεωλογία, ἀπὸ τὸν κ. Δ. Χαραλάμπους, Γεωλόγο εἰς τὸ ΕΘΙΓΜΕ Ἄντι-πρόεδρος ΕΣΣΕ.

Κάρσι, ἀπὸ τὸν κ. Η. Μαργιολόπουλο, Ἐπιμελητὴ Παν. Ἀθηνῶν Διδάκτο-
ρς Πανεπ. Μονάχου.

6. Ἐρεῦνησις κατευθύνσεως ροῆς ὑπογείων ὑδάτων, ἀπὸ τὸν κ. Ν. Χωραφᾶ.
Ἵδραυλικὸ Μηχανικὸ Καθηγ. Πανεπιστημίου μέλος ΕΣΣΕ.

7. Στρωματογραφία, ἀπὸ τὸν κ. Δ. Παπανικολάου Γεωλόγο εἰς τὸ Πανεπιστή-
μιον Ἀθηνῶν.

8. Στατικὴ σπηλαίων, ἀπὸ τὸν κ. Α. Γεωργαλᾶ Μηχανικὸ Σύμβουλο ΕΣΣΕ.

9. Τεχνικὴ ἐξερευνησεως σπηλαίων, ἀπὸ τὸν κ. Ἰω. Ἰωάννου, Γ. Γραμμα-
τέα τῆς ΕΣΣΕ.

10. Παλαιοντολογία, ἀπὸ τὴν Κα Εδφρ. Δικαιούλια - Γεωργιάδου, ἐπιμελή-
τρια τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

11. Ἀρχαιολογία, ἀπὸ τὴν διδα Α. Ἀνδρειωμένου, Ἀρχαιολόγον.

12. Βιοσπηλαιολογία, ἀπὸ τὸν κ. Α. Χατζάκη Ζωολόγον Ἐπιμελητὴν Πι-
νεπιστημίου Ἀθηνῶν.

13. Τεχνικὰ ἐφόδια ἀπὸ τὸν κ. Α. Πετρόχειλον, Τεχνικὸ Σύμβουλον ΕΣΣΕ.

14. Ὑπόγειος τηλεπικοινωνία, ἐπίσης ἀπὸ τὸν κ. Α. Πετρόχειλο.

15. Σπηλαιοθεραπευτικὴ, ἀπὸ τὸν κ. Γ. Γραφιδ - Νίδα, Οἰκονομολόγο, Σύμ-
βουλο ΕΣΣΕ.

16. Πρῶται βοήθειαι α', ἀπὸ τὸν κ. Δ. Βασιλᾶ Ἀθλητὴτρο, μέλος ΕΣΣΕ.

17. Πρῶται βοήθειαι β', ἀπὸ τὸν κ. Ἐμμ. Παυλίδη, ἱατρόν, μέλος ΕΣΣΕ.

18. Διάσωσις σπηλαιολόγου, ἀπὸ τὸν κ. Γ. Δηλαρᾶ, Ἐφορον ΕΣΣΕ.

19. Ἀναρρίχησις, ἀπὸ τὸν κ. Δ. Λιάγκον, ἀναρριχητὴν, Ταμίαν ΕΣΣΕ.

20. Φωτογράφειαι, ἀπὸ τὸν κ. Θ. Σκούραν ἱατρόν, μέλος ΕΣΣΕ, καὶ

21. Ὑποβρύχιος δραστηριότης, ἀπὸ τὸν κ. Σ. Μουστάκα, Μαθηματικόν, μέ-
λος ΕΣΣΕ.

Ἡ ΕΣΣΕ ἀναγνωρίζουσα τὶς καταβληθεῖσες προσπάθειες τῶν διδασκάντων, ἐκ-
φράζει ἀπὸ αὐτῆ τῆ θέσῃ τὶς θερμὲς τῆς εὐχαριστίας.

Ἐπίσης ἡ ΕΣΣΕ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐπιμέλεια καὶ τὶς προσπάθειες ποὺ κα-
τέβαλαν οἱ παρακολουθήσαντες τὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ μαθήματα τοῦ ἐφε-
τεινοῦ Σεμιναρίου, φοιτητὰς καὶ λοιπὰ μέλη τῆς ΕΣΣΕ, ἀπεφάσισε — γιὰ πρώτη
φορὰ — νὰ τοὺς ἀπονείμει βεβαιώσεις — σὲ ἐπίσημη τελετῇ — καὶ νὰ τοὺς ἐύ-
χηθῇ καλὴ σπηλαιολογικὴ δραστηριότητα.

Τὰς θεβαιώσεις εὐηρεστήθη νὰ ἀπονείμῃ προσωπικὰ ἢ αὐτοῦ ἐξοχότης 5 ὑπουργός Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν κ. Δημήτριος Τσάκωνας.

Γιὰ τὴν μεγάλη αὐτὴ τιμὴ ἐκ μέρους τοῦ κ. ὑπουργοῦ, ἡ ΕΣΕ ἐκφράζει τὴν μεγάλη της εὐγνωμοσύνη, γιατί μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀποδεικνύει ὅτι ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ ἐπίσημο Κράτος τὸ πανθομολογούμενο σημαντικώτατο ἔργο της.

Ἐκολούθησε ἡ ἀπονομὴ τῶν θεβαιώσεων, τὰς ὁποίας ἔλαβον οἱ κάτωθι:

1) Τσίμπανης Εὐάγγελος	17) Βασιλοπούλου Παρασκευὴ
2) Μητραλέξης Γεώργιος	18) Καλοβοῦρης Στέφανος
3) Παναγιωτίδης Γεώργιος	19) Κυριαζῆς Δημήτριος
4) Κωνσταντακάτος Εὐάγγελος	20) Μαντέλλου Παρασκευὴ
5) Βαμβακᾶς Ἡλίας	21) Παχῆ Κατερίνα
6) Ὀρφανὸς Τάσος	22) Στρούμπου Ἰωάννα
7) Ἀλφιέρης Διονύσιος	23) Παπάζογλου Βίκη
8) Τσίμπανη Τρισεύγενη	24) Γαλάτου Βίκη
9) Παπαδιαμαντοπούλου Σταυρούλα	25) Καραπαναγιώτου Συμηλα
10) Μπέργκιν Ἄννα	26) Γκίλλα Λέλα
11) Κυριακοῦ Φωτεινὴ	27) Πετρόγγονα Εὐαγγελία
12) Θεολόγου Ἀνδρέας	28) Θωμόπουλος Παναγιώτης
13) Βαρβέρη Ἀναστασία	29) Χωρέμη Εἰρήνη
14) Σολόπουλος Θεμιστοκλῆς	30) ΧατζηἈξαρίδης Λάζαρος
15) Ἀργυρίου Ἀργύριος	31) Κ.τσέλης Θεόδωρος.
16) Ἰωαννίδης Ἐλευθέριος	

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπονομῆς τῶν θεβαιώσεων ἐπηκολούθησε μικρὰ δεξίωση.

Τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1975 εἰς τὴν αἴθουσαν Τεραφικόρη τοῦ ξενοδοχείου ΧΙΑΤΟΝ ἢ Ε.Σ.Ε. δίδει τὸ ἐτήσιον τεῖόν της, μετὰ κοπῆς βασιλόπιπτας καὶ προδολῆς ἐχρώμων διαφανειῶν ἀπὸ ἐξερευνηθέντα σπῆλαια κατὰ τὸ 1974.

*Οι παρακολοιθήσαντες τὸ μάθημα χαρτογραφίσεως τοῦ Σεμιναρίου 1974,
ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον Νυμφολήπτου Βάρης.*

S É M I N A I R E S P É L É O L O G I Q U E 1974

Le 30 Mai 1974, dans une cérémonie officielle, des certificats ont été conférés, pour la première fois, au 31 jeunes étudiants, membres de la S.S.G., qui ont suivi le cours de leçons du séminaire spéléologique de cette année, organisé par la S.S.G. du 15 Mars à 26 Mai 1974.

M. Dem Ts konas Ministre de Civilisation et de Sciences, a conféré de sa propre main ces Certificats, dans la salle du Centre Intellectuel d'Athènes.

La Présidente, Mme Anna Petrochilos, dans un discours a mentionné l'oeuvre de la S.S., et le but des séminaires chaque année.

M. Le ministre a loué l'oeuvre accomplie par la Société et félicita ces membres pour leur grand service rendu à la science.

A la cérémonie ont assisté les membres du Conseil Administratif, les membres de la S.S.G. et beaucoup d'autres personnes invitées.